

grem maculatissimā uersus est.

Amic⁹ ille q̄ dormitat: oua solet in lecto sæpe cōficere.

Titulus. xlyiij.

Exemplificatiua familiaris.

Poesim inquit **S**ymonides picturā loquentē esse: at pictū **S**ymonides
ram tacentem esse poesim. **V**t enim debet poeta descri- **P**roprietas
bere proprietates rerū atq; personarū: nihilq; prætermi- **p**oetæ
tere: qđ ad ullius artis expressionem pertineat: sic pictor ni-
hil negligere qđ ad rem personamue perfecte cognoscen-
dam perquiratur. **N**isi cæsarem tibi declararit historia: nisi
post historiam ex hui⁹ re gesta: phylion omia expresserit:
qualem oporteat esse: q̄ hac aut illa est natura: quicq; hoc
aut illo uersatur in actū: nisi affectus naturales multa rerū
experientia cognoscis: nisi ea prosequi possis ul' carmine:
uel pictura singulari: qbus non recitari: aut pingi uideatur:
sed homo uideri uiuus in agenda re persistere: certe neq;
poeticam bene tenes qui scribis: nec picturam qui colori-
bus inuolueris ac tabellis. **V**t enim **H**omerus æque recitat **H**omerus
Vlyxis naufragiū: præcedentibus tempestatis signis suc-
cedentibusq; procellis. **I**dentidēq; factitauit apud nostros **V**irgilius
Virgilius at armatos ferociōres inducit: censors grauior- **V**irgilius
res: consules æquiores: turbam loquaciorem: sic & reliqui
debent imitari: qui poetarum nomine uelint appellari: il-
ludq; sequantur: quod apud **H**oratium est: **V**os exempla **H**oratius
ria græca nocturna uersate manu: uersate diurna. **I**d nisi fa- **i**n arte
cturi sint: animaduertant **H**oratianū rursus illud: **C**ur ego
si nequeo: ignoroq;: poeta salutor. **V**t enim recte dictum
est ac sapiēter: **Q**uā quisq; norit artē: in ea se exerceat. **S**ic
Alexandri **M**acedonis exemplo nō loquamur poti⁹ **P**er- **A**lexander
sice: q̄ si loqui nesciam⁹: linguē illā profitētes: auditorib⁹ ri- **m**agnus
diculo simus. **A**liorū exemplis uiuendū est. **V**ale. **E**x **M**e/
diolano. iij. **I**dus **A**prilis.

Exemplificatiua familiarissima.

Vt ignoscam **A**ntonio: rogas. **E**xemplo cæsaris: omnia me/ **I**ulius cæsar
moria teneo: præter iniurias: & ut **H**agesilaū imiter dicētē **H**agesilaus

TITVLVS XLVIII

oculos exēpla ponā: p̄ quæ possis & i luce ambulare: & in tenebris. **Alexander** admodū adolefcēs nihil uel dicere solebat uel facere qđ a patre **Philippo** illo sapientissimo uel dictum accepisset uel factū: dicēs turpe uideri sibi: qui nō didicisset litteras: eū doctrinā p̄fiteri: publiceue docere. **At Alcibiades** uir deniq; modestissimus proponebat in senes quæstionem: de qua illos audiret cōmentari: bene: an male: hoc aut illud ab adolescente nescio quo dictū esse uel factum: nec nomen cuiuscūq; aperiebat: nec suā dubitationē dicebat esse illam: sed ut intelligeret illorū sententijs quid sibi deligēdū foret. **Cyrus** aut iunior præmia consiliorū grauisissimis proponebat senatoribus: resq; arduas quali ad se non pertinentes in medium afferebat: ut prius eorū audiret sententias q̄ opus aliquod aggredere: tur inconsulto. **Cupio** te igitur: qui mihi tū ob egregiā indolem charissim⁹ es: tum pro ea quæ mihi cum patre tuo principe optimo fuit beniuolentia: ut **Alexandrum**: **Alcibiadem** ac **Cyrū** imitatus uel nihil dicas uel facias in quo non adhibueris quoquo uel exquisitissimo cōmentationis consultationis ue modo rerum omniū experitissimos: aut earum saltē de quibus dubitas: uiros & doctos: & graues: a quibus uel idem factum aut dictum accipias: ut per eorū proficiscare uestigia: aut faciendū dicendum ue tibi persuadeat: quibus uti queas ducibus. **Nam** cum multa sint adolescentibus per uitæ nouitatē difficilia: cū id quidem difficillimū: ea in ætate: quæ perfectæ rationis est incapax: non errare: non labi: non decipi. **Obrem Aristoteles**: moralis disciplinæ idoneos auditores noluit esse iuuenes: q̄ quis subdat non differre: iuuenem esse ætate aut moribus. **Et Symonides** dicat: multos ætate consenuisse qui sunt moribus admodum adolentes. **Es** tu quidē ea ingenij præstantia: ut si quis ex se quicūq; egregij discere potest & addiscere: in te hoc debuerit iam radices propagasse. **At** ea est uiuēdi rectæ parata difficultas: ut uix etiā adhibitis aliorum & exemplis / & institutis / & cōsilijs: qui

**Ciceronis
& Hortensij
filij de gene-
res.**

plurimum sapiant: satis nobis sit adiuuenti ad eam laudē
capessendam comparatum: qua debemus ornati & uide-
ri simul & esse: ut mortalem gloriam cōsequamur. Quot
cū habuerint parentes eximios: præceptores clarissimos:
auxilia naturæ ac artificij plurima; in pessimos nebulones
euaserūt: Præter **Ciceronis ac Hortensij** degeneres illos
filios: circūspice hodie multos ex omni hominū præstan-
tium genere: quibus nihil facilius / cōmunius atq; paratius
est: q̄ a suis degenerare maioribus seseq; inimicissimos ue-
ræ laudis exhibere. **Tu** igitur nō adeo uel acumini tuo cō-
fidas: uel ullo ingentæ tuæ naturæ muneri: nisi omnino
senum assistas lateribus: ab illis qui plurima solstitia cū uir-
tute uiderint: aliquid discas: ab eorū fontibus: qui uiuacis-
sima sunt sapientia: nō nihil nutrimenti haurias. **Habebis**
ante oculos semp exempla: quibus nixus cadere neque-
as: quorū ductu p̄ rectā uiam gradiaris: quorūq; memoria
semp tibi iucūdior sit. **Eo pacto & tibi tua uita suauior fiet:**
& me summa quadam afficies p̄petuæq; uoluptate. **Vale.**
Ex Mediolano Idibus Aprilis.

Synonyma exemplificatiua.

Casare tibi exemplū adhibe imperando.

Ciceronis in eloquētia exemplo nitere.

Fac ut in republica gubernāda **P**ericlem adhibeas exem-
plum tibi.

Neminem in poematis utillorem tibi **N**asone ducito: ac
Marone.

Velim in omni tuæ præturæ administratione: solius **C**ato-
nis hæreas exemplo.

Noli ab eorū exemplis aberrare: qui fuere modestissimi.

Nunq̄ fallat tua te sententia: si constantia tibi **F**abriciū pro-
pones exemplū.

Eris omniū continentissimus: si exemplo tuæ modestiæ
Scipionem præficies.

Vbi non deserteris **V**lyxis exemplū: fies assidue pruden-
tior.

Suis fortis
Scaevola
solitum
Vellip
Nolite tibi
aspirare

Quite mi
tolerare c
in Ciceron
fo inquit
At que
illus nat
tis de qu
lare dicit
exemplū
m in uita
noti de d
similiter
cū uolū
morsu
multo m
mus tibi
mi mibi

Et si me
ageret
mdebo
boas affi
numeta d
tu moneo

TITVLVS XLIX

Si uis fortissimus fieri: aacide aut **H**ectoris exemplis fias.
Scæuolam quare duce[m] tuarū cogitationū: si uis iuriscō/
 sultissimus appellari.

Vestigijs hære **C**urij: si cupis innocētissimus incorruptis/
 simusq; dici.

Nihil erit tibi cum uulgo cōmune: si sapientum exemplis
 ad perfectam contendes uirtutē.

¶ Titulus. xlix.

¶ Contentiosa familiaris.

Quid te mihi præfers o bælua: **Q**uæ tibi mecum esse po/
 test æqua cōtentio? **G**eneris ue? **A**t tu homo nou⁹ (ut illo
 in **C**iceronē utar **S**alustij) qui rupto robore natus: ut **N**a/
 so inquit: nullos habuisse parētes censendus es. **V**irtutis?
At quæ uirtus est tua? **Q**uod cyathos amplissimos: calicē
 illius nasorū quattuor beneuentani sutoris nomē haben/
 tis: de quo loquit̃ luuenalis: simillimos uno haustu sorbi/
 lare delectaris: in tuaq; nefandissima libidine tua ē milita/
 ris cōposita gloria? **A**t mihi & generis est nobilitas tanta:
 ut erubescere me iure possis: ubi hæc tibi sit contentio: &
 tm̃ in uirtute laudis ut me uenerari nō nequeas. **C**ōtendis
 mecū de diuitijs? **T**ibi non cedo. **N**am q̃q; habes plures
 nūmos: plura prædia: plures fundos: non es me tm̃ ditior:
 cui⁹ cupiditas nulla est nisi cū uirtute. **A**t tu cupis & inflā/
 maris tuis pturbatiōibus: nec tm̃ habere potes rerū: ut nō
 multo auidi⁹ optes plurima. **E**go paup̃tate mea cōtentissi/
 mus nihil appeto: & ut illo utar **T**erentij: cū nihil habeā:
 nil mihi deest. **E**x **M**ediolano. xix. kalēdas **M**aias.

Salustius in
 inuectiua
Ouidius. j.
 metamor.
Iuuenalis

Terentius

¶ Contentiosa familiarissima.

Et si me summope pudere decet: tecū contentionē ulla[m]
 agere: ne tua te tamē in pbrenesi iactes: ad ea contentiose
 rndebo: quæ unis ad me scripsisti litteris. **N**on audere me
 boas affirmare bene dictum te coram: **M**onimēta: cū mo/
 numēta dicēda putes poti⁹. **P**eto abs te uir ignare littera/
 rū: moneo qđ præteritū habeat: **M**onui dices. **Q**uod su

Monimēta
Monumēta